

Nr 55

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m. jämte i ämnet väckt motion.

I en den 4 mars 1966 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 85, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

1) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);

2) förordning angående ändrad lydelse av 6 § 3 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt;

3) förordning angående ändrad lydelse av 3 § 1 mom. och 6 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt;

4) förordning om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623);

5) förordning om ändrad lydelse av 3 § 3 mom. förordningen den 30 november 1951 (nr 763) angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst.

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I propositionen behandlas frågan vilka åtgärder som bör vidtas beträffande inkomst- och förmögenhetsskattelagstiftningen för att hindra skatteflykt genom kryphål i lagstiftningen. Någon särskild bestämmelse mot skentransaktioner anses inte nödvändig eftersom dessa i praxis bedöms efter sin verkliga innebörd. Mot andra skatteflyktsåtgärder behövs däremot ingripande genom lagstiftning. En allmän bestämmelse mot skatteflykt, avsedd att tillämpas över hela beskattningsområdet, anses dock mindre lämplig. I överensstämmelse med hittills tillämpade lagstiftningsprinciper förordas att skatteflykt på begränsade områden av lagstiftningen omöjliggörs genom mer allmänt hållna bestämmelser. I propositionen föreslås en sådan bestämmelse för att hindra att vinstmedel i aktiebolag och ekonomiska föreningar, som tömts eller avses skola tömmas på sina realliggångar, obehörigen undgår beskattning.

Ett annat förslag i propositionen gäller beskattningen av oskiftat dödsbo som har en inkomst överstigande 10 000 kr. taxerad inkomst eller en

förmögenhet överstigande 100 000 kr. skattepliktig förmögenhet. Förslaget innebär att sådant dödsbo under en avvecklingstid av tre år efter dödsfallet skall betraktas såsom särskilt skattesubjekt och taxeras enligt hittillsvarande bestämmelser. Vid taxering för senare år skall dödsboet behandlas enligt de regler som gäller för handelsbolag, vilket innebär att boets inkomst och förmögenhet beskattas hos dödsbodelägarna i förhållande till deras andelar i boet. Möjlighet att erhålla dispens från de nya reglerna föreslås för särskilda fall.

I avsikt att stänga den lucka i skattelagstiftningen som f. n. finns vid utskiftning av t. ex. varulager från aktiebolag förordas vidare att beskattningen vid utskiftning av tillgång från aktiebolag och ekonomiska föreningar regleras författningsmässigt.

I propositionen behandlas också beskattningsreglerna beträffande patent, goodwill och liknande rättigheter. Det föreslås att vad som gäller för inventarier i rörelse skall tillämpas för dessa rättigheter. I samband härmed förordas att hyresrätt uttryckligen likställs med goodwill i beskattningshänseende.

Propositionen grundar sig på skatteflyktskommitténs förslag i betänkande »Om åtgärder mot skatteflykt» (SOU 1963: 52).

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 1967 och tillämpas fr. o. m. 1968 års taxering. Reglerna rörande dödsbos behandling i beskattningshänseende avses dock träda i kraft ett år senare.

De ovannämnda *författningsförslagen* är av följande lydelse.

Förslag

till

Lag

om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Härigenom förordnas, att 29 § 1 mom., 53 § 3 mom. och 54 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 samt punkt 1 av anvisningarna till 28 §, punkt 5 av anvisningarna till 29 §, punkt 5 av anvisningarna till 38 §, punkt 1 av anvisningarna till 41 §, punkt 4 av anvisningarna till 53 § och punkt 2 av anvisningarna till 66 § samma lag¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

29 §.

1 m o m. Från bruttointäkten — — — till kapitalförlust;

*förlust, som uppstått i rörelsen
och ej är av sådan natur som avses*

¹ Senaste lydelse av 29 § 1 mom. se 1960:64, av 53 § 3 mom. se 1953:400, av 54 § se 1953:109, av punkt 1 av anvisningarna till 28 § se 1959:170, av punkt 5 av anvisningarna till 29 § se 1957:72 och av punkt 1 av anvisningarna till 41 § se 1955:255.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

i punkt 1 nionde stycket av anvisningarna till 41 §;

kostnad för ————— tillhörande fördelningsledningar.

Har skattskyldig ————— oavskrivna värde.

53 §.

3 m o m. Avlider skattskyldig, ————— den avlidne.

Vad i ————— för fastighet.

För senare beskattningsår än det, då dödsfallet inträffade, taxeras oskiftat dödsbo, om den avlidne vid sitt frånfälle var bosatt här i riket, som inländsk juridisk person och i annat fall som här i riket icke hemmahörande juridisk person.

Från och med det taxeringsår som följer närmast efter det fjärde kalenderåret efter det kalenderår, då dödsfallet inträffade, tillämpas dock bestämmelserna om handelsbolag på dödsbo efter den som vid sitt frånfälle var bosatt här i riket, om för dödsboet skulle ha beräknats högre till statlig inkomstkatt taxerad inkomst än 10 000 kronor eller större skattepliktig förmögenhet än 100 000 kronor. Dödsbo på vilket bestämmelserna om handelsbolag varit tillämpliga något beskattningsår anses därefter som sådant bolag i beskattningshänseende, oavsett storleken av boets inkomst eller förmögenhet. Bestämmelserna i detta stycke tillämpas icke på fideikommissbo.

Om särskilda skäl föreligga, må riksskattenämnden på ansökan förklara att oskiftat dödsbo, som enligt föregående stycke skall behandlas såsom handelsbolag i beskattningshänseende, må taxeras enligt bestämmelserna i tredje stycket. Ansökan skall för att kunna upptagas till prövning göras hos riksskattenämnden senast den dag boet har att avlämna uppgift enligt 38 § taxeringsförrordningen för beskattningsåret. Mot beslut, som riksskattenämnden meddelat i sådant ärende, må talan icke föras.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

54 §.

Från skattskyldighet — — — — — till livförsäkring.
 Aktiebolag och — — — — — bolagens verksamhet.
 Om aktierna — — — — — lös egendom.

Riksskattenämnden må, om synnerliga skäl därtill föranleda, medgiva bolag eller förening, som jämlikt bestämmelserna i nästföregående stycke skall utgöra skatt för utdelning å aktier eller andelar, att för viss tid åtnjuta i första stycket vid a) omförmäld skattefrihet. Över beslut, som riksskattenämnden meddelat i sådant ärende, må klagan icke föras.

Förvärvar svenskt aktiebolag eller svensk ekonomisk förening aktie i sådant bolag eller andel i sådan förening och är det icke uppenbart att det bolag eller den förening som gör förvärvet därigenom erhåller tillgång av verkligt och särskilt värde med hänsyn till förvärvarens rörelse eller kapitalförvaltning, åtnjutes icke skattefrihet enligt första stycket vid a) för utdelning å aktien eller andelen av sådana medel som vid förvärvet funnos hos det utdelande bolaget eller den utdelande föreningen och som icke motsvara tillskjutet belopp eller inbetald insats. Utdelning anses i första hand gälla andra medel än sådana som motsvara tillskjutet belopp eller inbetald insats.

Att personer, — — — — — samma paragraf.

Anvisningar

till 28 §.

1. Till intäkt av rörelse hänföras samtliga intäkter i penningar eller varor, som influtit i rörelsen. Detta innebär, att intäkten skall vara av sådan beskaffenhet, att den normalt är att räkna med och ingår såsom ett led i den förvärvsverksamhet, varom fråga är. Hit räknas alltså inflytande betalning för varor eller produkter, som den skattskyldige för i handel eller tillverkar, och gäller detta även för det fall, att rörelseidkaren vid överlåtelse av rörelsen till annan låter i överlåtelsen ingå befintliga varor eller produkter. Denna överlåtelse utgör då så att säga den sista affärshändelsen i hans rörelse. Där emot räknas icke hit sådan intäkt, som till den skattskyldige kan inflyta vid sidan av rörelsen eller utanför vad som normalt är att anse såsom driftinkomst, såsom exempelvis

1. Till intäkt av rörelse hänföras samtliga intäkter i penningar eller varor, som influtit i rörelsen. Detta innebär, att intäkten skall vara av sådan beskaffenhet, att den normalt är att räkna med och ingår såsom ett led i den förvärvsverksamhet, varom fråga är. Hit räknas alltså inflytande betalning för varor eller produkter, som den skattskyldige för i handel eller tillverkar, och gäller detta även för det fall, att rörelseidkaren vid överlåtelse av rörelsen till annan låter i överlåtelsen ingå befintliga varor eller produkter. Denna överlåtelse utgör då så att säga den sista affärshändelsen i hans rörelse. Där emot räknas icke hit sådan intäkt, som till den skattskyldige kan inflyta vid sidan av rörelsen eller utanför vad som normalt är att anse såsom driftinkomst, såsom exempelvis vid

(Nuvarande lydelse)

vid avyttring av personlig lösegen-
dom eller för stadigvarande bruk i
rörelsen avsedda fastigheter eller
andra tillgångar — angående för så-
dant bruk avsedda maskiner och
andra inventarier så ock patenträt-
ter och liknande tidsbegränsade rät-
tigheter ävensom rättigheter av
goodwills natur, se dock *andra, tred-
je, fjärde och femte* styckena här ne-
dan. Den intäkt, som erhålles genom
en dylik, oberoende av rörelsen verk-
ställd avyttring, skall tagas i betrak-
tande vid inkomstberäkningen för
förvärvskällan tillfällig förvärvs-
verksamhet och bedömas efter de för
denna förvärvskälla stadgade grun-
der.

Intäkt vid avyttring av för stadig-
varande bruk avsedda maskiner och
andra inventarier, vilka icke vid be-
räkning av värdeminskningssavdrag
hänföres till byggnad (se punkt 7 av
anvisningarna till 29 §), *hänföres till
intäkt av rörelse.*

*Vid avyttring av patenträtt eller
liknande tidsbegränsad rättighet
skall såsom intäkt av rörelse upp-
tagas vad som vid dylik avyttring
må hava återbekommits av belopp,
för vilka avdrag i beskattningsav-
seende åtnjutits; i övrigt skall in-
täkten upptagas såsom intäkt av till-
fällig förvärvsverksamhet, i den mån
enligt 35 § förutsättningar för skat-
tepliktig realisationsvinst föreligga.*

I enlighet — — — — — realisationsvinst föreligga.

Då skattskyldig, i samband med
överbåtelse av rörelse eller eljest, till
annan överlåter rättighet av good-
wills natur, såsom varumärke, fir-
manamn, tidningstitel o. dyl., skall
såsom intäkt av rörelse upptagas
skillnaden mellan ersättningen för
rättigheten och vad som av rättighe-

(Föreslagen lydelse)

avyttring av personlig lösegen-
dom eller för stadigvarande bruk i rörel-
sen avsedda fastigheter eller andra
tillgångar — angående för sådant
bruk avsedda maskiner och andra
inventarier så ock patenträtter och
liknande tidsbegränsade rättigheter
ävensom *hyresrätter och rättigheter*
av goodwills natur, se dock *andra
och tredje* styckena här nedan. Den
intäkt, som erhålles genom en dylik,
oberoende av rörelsen verkställd av-
yttring, skall tagas i betraktande vid
inkomstberäkningen för förvärvs-
källan tillfällig förvärvsverksamhet
och bedömas efter de för denna för-
värvskälla stadgade grunder.

*Till intäkt av rörelse hänföres in-
täkt vid avyttring av för stadigva-
rande bruk avsedda maskiner och
andra inventarier, vilka icke vid be-
räkning av värdeminskningssavdrag
hänföres till byggnad (se punkt 7
av anvisningarna till 29 §), samt in-
täkt vid avyttring av patenträtt eller
liknande tidsbegränsad rättighet.
Detsamma gäller intäkt vid avytt-
ring av hyresrätt och av varumär-
ke, firmanamn eller annan rättighet
av goodwills natur.*

*Utskiftar svenskt aktiebolag eller
svensk ekonomisk förening tillgång
på annat sätt än genom sådan fusion
som avses i 28 § 3 mom. och skulle
vid en försäljning av tillgången kö-
peskillingen ha varit skattepliktig i
förvärvskällan, anses bolaget eller
föreningen ha åtnjutit skattepliktig*

(Nuvarande lydelse)

tens anskaffningsvärde kvarstår oavskrivet i beskattningshänseende (jfr punkt 5 tredje stycket anvisningarna till 29 §). Har rättighet av goodwill's natur förvärvats annorledes än genom köp, byte eller därmed jämförbart fång, skall såsom anskaffningsvärde för rättigheten anses det belopp, som kvarstår i beskattningshänseende oavskrivet för överlåten.

(Föreslagen lydelse)

inkomst, som om tillgången sålts. Som köpeskilling gäller därvid tillgångens verkliga värde vid utskiftningen.

till 29 §.

5. Avdrag får jämväl ske för värdeminskning, som patenträtt och liknande tidsbegränsad rättighet, vilken rörelseidkare förvärvat för utnyttjande vid en av honom driven tillverkning, undergått på grund av minskning av giltighetstiden. Beträffande värdeminskningens avdrag för dylik tillgång skola föreskrifterna i punkt 3 äga motsvarande tillämpning.

5. Avdrag får jämväl ske för värdeminskning, som patenträtt och liknande tidsbegränsad rättighet undergått på grund av minskning av giltighetstiden. Det är härvid utan betydelse om rörelseidkaren förvärvat rättigheten för att utnyttja den vid tillverkning som han bedriver eller om han tillgodogör sig rättigheten genom att överlåta utnyttjandet av denna till annan. Genom värdeminskningens avdrag avdrages också kostnad för anskaffning av hyresrätt och av varumärke, firmanamn eller annan rättighet av goodwill's natur.

Patentrett eller liknande rättighet, vilken rörelseidkare tillgodogör sig genom att överlåta exploateringen därav till annan, är att anse såsom vara i rörelse och skall följaktligen icke behandlas enligt regeln i denna punkt utan enligt reglerna för dylik tillgång.

Beträffande värdeminskningens avdrag för tillgång som avses i första stycket äga föreskrifterna i punkterna 3 och 4 motsvarande tillämpning.

Kostnad för anskaffning av varumärke, firmanamn eller andra rättigheter av goodwill's natur må avdragas genom lika stora årliga värdeminskningens avdrag inom en period av tio år från den tidpunkt, då kostnaden uppkommit; dock att, där så på grund av särskilda omständigheter finnes skäligt, kostnaden må, enligt taxeringsnämnds eller, om besvär anförts, prövningsnämnds särskilda beprövande, fördelas på en längre period. Har skattskyldigs rörelse för visst år utvisat förlust eller

Om moderbolag eller övertagande förening genom sådan fusion, som i 28 § 3 mom. första eller andra stycket avses, övertager patenträtt, hyresrätt eller tillgång av goodwill's natur, skall vid beräkning av värdeminskningens avdrag och av vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet av tillgången så anses som om bolagen eller föreningarna utgjort en skattskyldig.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

så ringa överskott, att den skattskyldige vid beräkning av nettointäkten av rörelsen ej kunnat utnyttja det på året belöpande avdraget, skola beträffande rätt för den skattskyldige att tillgodoräkna sig det resterande avdraget för senare år bestämmelserna i punkt 3 c tredje stycket äga motsvarande tillämpning. Har skattskyldig i samband med överlåtelse av rörelse eller eljest avyttrat tillgång, varom nu är fråga, får avdrag ske för vad som i beskattningshänseende återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet, i den mån detta belopp överstiger vad som influtit vid avyttring av tillgången. Om moderbolag eller övertagande förening genom sådan fusion, som i 28 § 3 mom. första eller andra stycket avses, övertager tillgång, varom nu är fråga, skall vid beräkning av värdeminskningssavdrag och av vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet av tillgången så anses som om bolagen eller föreningarna utgjort en skattskyldig.

till 38 §.

5. Vad som gäller om utdelning från utländskt bolag skall enligt bestämmelsen i 67 § tillämpas jämväl å utdelning från annan här i riket icke hemmahörande juridisk person. Oskift dödsbo efter person, som vid sitt frånfälle icke varit bosatt eller stadigvarande vistats här i riket, anses såsom en här i riket icke hemmahörande juridisk person (*jfr punkt 4 i anvisningarna till 53 §*). Utdelning från sådant dödsbo till i Sverige bosatt delägare av inkomst, som förvärvats under den tid delägarna suttit i oskift bo — men givetvis ej utskiftning av den avlidnes efterlämnade tillgångar — skall således här i riket bliva föremål för beskattning. Från denna föreskrift meddelas likväl ett undantag i 54 § första stycket e).

5. Vad som gäller om utdelning från utländskt bolag skall enligt bestämmelsen i 67 § tillämpas jämväl å utdelning från annan här i riket icke hemmahörande juridisk person. Oskift dödsbo efter person, som vid sitt frånfälle icke varit bosatt eller stadigvarande vistats här i riket, anses såsom en här i riket icke hemmahörande juridisk person (*jfr 53 § 3 mom.*). Utdelning från sådant dödsbo till i Sverige bosatt delägare av inkomst, som förvärvats under den tid delägarna suttit i oskift bo — men givetvis ej utskiftning av den avlidnes efterlämnade tillgångar — skall således här i riket bliva föremål för beskattning. Från denna föreskrift meddelas likväl ett undantag i 54 § första stycket e).

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

till 41 §.

1. Inkomst av ————— särskilt stadgas.
 För skattskyldig, ————— av följande.
 Därest vinstresultatet ————— stadgade grunder.
 Den i ————— nedan sägs.
 Lagret vid ————— för inkurans.
 Därest värdet ————— icke gälla.
 Utan avseende ————— vara påkallat.
 Vad i ————— såsom skäligt.

Förvärfvas aktie i svenskt aktiebolag av skattskyldig, som driver bank- eller annan penningrörelse eller försäkringsrörelse, eller av annan skattskyldig, för vilken aktien utgör varulagertillgång, och är det icke uppenbart att den skattskyldige däri- genom erhåller tillgång av verkligt och särskilt värde för honom med hänsyn till hans rörelse, må sådan nedgång i aktiens värde som beror på utdelning till den skattskyldige av medel, vilka vid förvärfvet funnos hos det utdelande bolaget och icke motsvara tillskjutet belopp, ej för- anleda att aktien vid inkomstberäk- ningen för den skattskyldige uppta- ges till lägre belopp än som motsva- rar hans anskaffningskostnad för aktien. Har denna, innan sådan ut- delning skett, upptagits till lägre be- lopp än den skattskyldiges anskaff- ningskostnad, må aktien vid utgång- en av det beskattningsår, varunder utdelningen äger rum, icke upptagas till lägre belopp än aktiens värde i beskattningshänseende vid ingången av samma år med tillägg av ett be- lopp, som motsvarar skillnaden mel- lan den skattskyldiges anskaffnings- kostnad för aktien och nämnda vär- de, dock högst av det utdelade be- loppet. Sker utdelning utan att det värde för aktien, som ligger till grund för beräkningen av den skatt- skyldiges inkomst, påverkas och medför detta att den skattskyldige efter överlåtelse av aktien eller upp- lösning av bolaget redovisar förlust, skall därifrån avräknas det belopp som motsvarar utdelningen. Utdel- ning som avses i detta stycke anses i

(Nuvarande lydelse)

(Föreslugen lydelse)

första hand gälla andra medel än sådana som motsvara tillskjutet belopp. Vad som sägs om aktie i detta stycke äger motsvarande tillämpning på andel i ekonomisk förening. Med tillskjutet belopp avses därvid inbetald insats.

Avdrag för — — — — — skattskyldiga angivit.
 Vid bestämmande — — — — — eget kapital.
 När fråga — — — — — skulle ifrågakommit.
 Nedskrivning av — — — — — september beskattningsåret.
 Vad här — — — — — årets inkomst.
 Har avverkningsrätt — — — — — influtna likviden.
 Om beskattningsmyndighet, — — — — — till beskattning.
 Motsvarande gäller — — — — — års inkomstberäkning.

till 53 §.

4. *Oskift dödsbo anses i skattskyldighetsavseende såsom inländsk juridisk person, då den avlidne varit vid sitt fränfälle här i riket bosatt eller vid samma tid stadigvarande vistats härstädes, samt i annat fall såsom här i riket ej hemmahörande juridisk person.*

4. *Att bestämmelserna om handelsbolag skola tillämpas för oskiftat dödsbo medför att dödsboet icke skall åsättas taxering. I stället skall dödsboets inkomst hänföras till de särskilda delägarnas inkomst med belopp som för varje delägare motsvarar hans andel i boets inkomst. Om annat icke följer av arvsavsägelse eller avtal om sammanlevnad i oskiftat dödsbo, anses därvid delägares andel i boets inkomst motsvara hans andel i boets behållning enligt lag och testamente. Till skattepliktig inkomst hänföres ej vad delägare erhåller genom skifte av boet.*

Förklaring enligt 53 § 3 mom. sista stycket må meddelas exempelvis när frågan vilka som äro dödsbodelägare är oklar till följd av tvist om testamente eller av annan anledning.

till 66 §.

2. På grund av förevarande paragrafs stadganden, jämförda med 53 § 3 mom., skall för oskift dödsbo efter avliden person, som under det år fränfallet timat men icke vid dödsfallet varit bosatt eller stadigvarande vistats här i riket, vid taxering nästföljande år såsom hemortskommun anses den kommun, som

2. På grund av förevarande paragrafs stadganden, jämförda med 53 § 3 mom., skall för oskift dödsbo efter avliden person, som under det år fränfallet timat men icke vid dödsfallet varit bosatt eller stadigvarande vistats här i riket, vid taxering nästföljande år såsom hemortskommun anses den kommun, som

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

utgjort den avlidnes hemortskommun. Vid taxering under senare år har dödsboet däremot såsom utländsk juridisk person ingen hemortskommun här i riket (se punkt 4 av anvisningarna till 53 §).

utgjort den avlidnes hemortskommun. Vid taxering under senare år har dödsboet däremot såsom utländsk juridisk person ingen hemortskommun här i riket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1967, såvitt avser 29 § 1 mom., 54 § samt punkt 1 av anvisningarna till 28 §, punkt 5 av anvisningarna till 29 § och punkt 1 av anvisningarna till 41 §. Nämnda lagrum i äldre lydelse gälla dock fortfarande i fråga om 1967 års taxering och eftertaxering för år 1967 eller tidigare år. I övrigt träder denna lag i kraft den 1 januari 1968. Äldre bestämmelser i denna del gälla dock fortfarande i fråga om 1968 års taxering och eftertaxering för år 1968 eller tidigare år.

Vid tillämpning av de nya bestämmelserna i punkt 5 av anvisningarna till 29 § om avdrag för värdeminskning, som patenträtt eller liknande tidsbegränsad rättighet undergått på grund av minskning av giltighetstiden, skall som ingångsvärde för rättighet, vars utnyttjande den skattskyldige överlåtit till annan och som till följd därav enligt äldre bestämmelser behandlats såsom vara i rörelse, anses rättighetens värde i beskattningshänseende vid utgången av närmast föregående beskattningsår eller, om detta värde icke kan fastställas, anskaffningsvärdet.

Förslag

till

Förordning

angående ändrad lydelse av 6 § 3 mom. förordningen den 26 juli 1947
(nr 576) om statlig inkomstskatt

Härigenom förordnas, att 6 § 3 mom. förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

6 §.

3 mom. Avlider skattskyldig, skall för det beskattningsår, då dödsfallet inträffade, oskift dödsbo efter honom taxeras såväl för inkomst, vilken den avlidne haft, som för inkomst, vilken ingått till dödsboet efter dödsfallet, och skall därvid för

3 mom. Bestämmelserna i 53 § 3 mom. första, tredje, fjärde och femte styckena kommunalskattelagen om taxering av oskiftat dödsbo äga motsvarande tillämpning vid taxering till statlig inkomstskatt.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

dödsboet tillämpas vad som enligt bestämmelserna i denna förordning skolat gälla för den avlidne.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968. Äldre bestämmelser gälla dock fortfarande i fråga om 1968 års taxering och eftertaxering för år 1968 eller tidigare år.

Förslag

till

Förordning

angående ändrad lydelse av 3 § 1 mom. och 6 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt

Härigenom förordnas, att 3 § 1 mom. och 6 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 om statlig förmögenhetsskatt¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

3 §.

1 m o m. Vid förmögenhetsberäkningen — — — — och dylikt;

d) kapital, som finnes kontant tillgängligt eller utlånats eller nedlagts i obligationer eller insatts i bank eller annorstädes eller bestått av andra fordringar eller av aktier eller andelar i ekonomiska föreningar, bolag eller rederier, i den mån samma kapital icke är att hänföra till i c) här ovan nämnd egendom;

d) kapital, som finnes kontant tillgängligt eller utlånats eller nedlagts i obligationer eller insatts i bank eller annorstädes eller bestått av andra fordringar eller av aktier eller andelar i ekonomiska föreningar, bolag eller rederier eller av andel i oskiftat dödsbo som vid taxering till statlig inkomstskatt skall behandlas såsom handelsbolag, i den mån samma kapital icke är att hänföra till i c) här ovan nämnd egendom;

e) lös egendom, — — — — beskattningsårets utgång.

6 §.

1 m o m. Skyldighet att — — — — 21 §§ sägs:

a) fysiska personer, vilka voro här i riket bosatta vid beskattningsårets utgång, och oskifta dödsbon efter personer, som vid dödsfallet voro här

a) fysiska personer, vilka voro här i riket bosatta vid beskattningsårets utgång, och oskifta dödsbon efter personer, som vid dödsfallet voro

¹ Senaste lydelse av 3 § 1 mom. se 1951:791 och av 6 § 1 mom. se 1950:312.

(Nuvarande lydelse)

i riket bosatta, ävensom i 10 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt omförmälda familjestiftelser:

för all — — — — — i riket.

Medlem av — — — — — för förmögenhet.

För skattskyldiga, — — — — — meddelade föreskrifter.

Hypoteksföreningar, bostadskreditföreningar — — — för förmögenhet.

Utländska försäkringsanstalter — — — bedriven livförsäkringsrörelse.

(Föreslagen lydelse)

här i riket bosatta, med undantag av dödsbon som vid taxering till statlig inkomstskatt skola behandlas såsom handelsbolag, ävensom i 10 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt omförmälda familjestiftelser:

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968. Äldre bestämmelser gälla dock fortfarande i fråga om 1968 års taxering och eftertaxering för år 1968 eller tidigare år.

Förslag

till

Förordning

om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623)

Härigenom förordnas, att till 38 § taxeringsförordningen den 23 november 1956 skall fogas ett nytt moment, betecknat 3 mom., av nedan angiven lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

38 §.

3 m o m. Bestämmelserna i 1 och 2 mom. gälla i tillämpliga delar även sådant oskiftat dödsbo som vid inkomst- och förmögenhetstaxering skall anses som handelsbolag.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1968. Äldre bestämmelser gälla dock fortfarande i fråga om 1968 års taxering och eftertaxering för år 1968 eller tidigare år.

Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 3 § 3 mom. förordningen den 30 november 1951
(nr 763) angående beräkning av statlig inkomstskatt för
ackumulerad inkomst

Härigenom förordnas, att 3 § 3 mom. förordningen den 30 november 1951 angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

3 §.

3 m o m. I fråga — — — — — liknande förfarande;

4) intäkt i form av engångersättning vid avyttring av *sådan* patenträtt eller liknande rättighet, som är att anse såsom vara i rörelse, samt vid avyttring eller avlösning av rätt till royalty, allt under förutsättning att avyttringen eller avlösningen skett i samband med överlåtelse, upplåtelse eller nedläggande av rörelse;

4) intäkt i form av engångersättning vid avyttring av patenträtt eller liknande rättighet samt vid avyttring eller avlösning av rätt till royalty, allt under förutsättning att avyttringen eller avlösningen skett i samband med överlåtelse, upplåtelse eller nedläggande av rörelse;

5) intäkt vid — — — — — sådan inkomst.

Vad i — — — — — och rörelsegren.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967. Äldre bestämmelser gälla dock fortfarande i fråga om 1967 års taxering och eftertaxering för år 1967 eller tidigare år.

Till utskottet har hänvisats den i anledning av propositionen väckta motionen I: 747 av herrar *Enarsson* och *Holmberg*, vari hemställts, att riksdagen måtte antaga det vid propositionen nr 85 fogade förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) med det tillägg till punkt 4 av anvisningarna till 53 § som framgår av följande lydelse.

till 53 §.

4. Att bestämmelserna — — — av boet.

Förklaring enligt — — — annan anledning. Särskilt skäl varom i näm-

¹ Senaste lydelse av 3 § 3 mom. se 1962:193.

da lagrum sägs skall i regel anses föreligga, där delägarna i dödsboet är efterlevande make och ett eller flera omyndiga barn, i förekommande fall jämte myndigt barn, vilka driver jordbruk eller rörelse genom samlevnad i oskiftat bo.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionen framställda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

I enlighet med utskottets hemställan i memorial nr 48 har riksdagen beslutat uppskjuta behandlingen av förevarande proposition och motion till innevarande års höstsession.

Rörande motiveringen för de i *propositionen* framlagda förslagen hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker på nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

Inledning, s. 16—21.

Allmän bestämmelse mot skentransaktioner och skatteflyktsåtgärder, s. 22—44.

Inkomstbeskattning av utdelning från aktiebolag och ekonomiska föreningar i vissa fall, s. 45—65.

Inkomst- och förmögenhetsbeskattning av dödsbon, s. 66—104.

Diverse frågor, s. 105—119.

Av innehållet i *motionen* må här återges följande.

Förslaget i propositionen innebär att dödsbon får tre år eller i vissa fall något mera för skifte och avveckling. Därefter inträder ändrade beskattningsregler för alla som överskrider vissa angivna beloppsgränser. Syftet med den ändrade lagstiftningen anges vara att skatt skall utgå med samma belopp som skulle träffat delägarna om dessa direkt beskattats.

Motionärerna ifrågasätter om resultatet av lagstiftningen blir likformigt och rättvist. En ideell andel i ett dödsbo har knappast samma värde i den skattskyldiges hand som den egendom till motsvarande värde han äger ensam. Dispositionen över såväl tillgångarna som avkastningen kan nämligen vara i avsevärd grad beskuren. Särskilt gäller detta om i boet finns omyndig delägare. Därest i sådana fall dödsboformen medför viss skattehindring för delägarna är detta knappast oberättigat med hänsyn till inskränkningarna i dispositionsrätten.

Enligt motionärernas mening finns bärande motiv för att nuvarande beskattningsregler bör gälla för dödsbo, där delägarna är efterlevande make och omyndiga barn. I många fall fortsätter efterlevande make och barn att driva den avlidnes jordbruk eller rörelse genom sammanlevnad i oskiftat

bo. I sådana dödsbon, vari avtal träffats om sammanlevnad i oskiftat bo, är syftet i regel att hemmet skall bestå under oförändrade former trots att ena maken avlidit. Rätt vanligt torde därför vara att, sedan de vuxna barnen erhållit ersättning för sitt arbete i hemmet, ingen skillnad göres i användningen av boets avkastning med hänsyn till de omyndiga barnens underhåll och uppfostran, utan strävan är att hålla hemmet samman på samma sätt som under normala förhållanden, då båda föräldrarna lever, fram till den tidpunkt då samtliga barn uppnått myndighetsåldern. Efter nämnda tidpunkt har delägarna helt andra möjligheter att efter egna önskemål ordna så att egendomen kvarblir inom den kretsen.

Motionärerna anser i likhet med flera remissinstanser, att dödsboet är en bra och smidig förvaltningsform, särskilt när dödsboet driver näringsverksamhet. Det föreligger visserligen inte heller efter ett genomförande av den föreslagna lagstiftningen någon lagstadgad skyldighet att skifta dödsbo, men de skattemässiga konsekvenserna kan medföra en tvingande nödvändighet att så sker.

Utskottet

I den förevarande propositionen föreslås på grundval av de förslag, som framlagts i skatteflyktskommitténs betänkande »Om åtgärder mot skatteflykt» (SOU 1963:52), ändringar i skattelagstiftningen i syfte att förhindra vissa former av skatteflykt och omotiverade skattelättnader samt att undanröja vissa inadvartenser i lagstiftning och rättspraxis. Sålunda förordas bestämmelser för att motverka att uppsamlade vinstmedel i aktiebolag och ekonomiska föreningar, vilka tömts på sina reallgångar, undgår beskattning. Propositionen innehåller även förslag till ändrade regler rörande inkomst- och förmögenhetsbeskattningen av dödsbo. Vidare föreslås en författningsmässig reglering av beskattningen vid utskiftning av tillgångar från aktiebolag och ekonomiska föreningar samt enhetliga regler för beskattningen av patent, goodwill, hyresrätt och liknande rättigheter. De nya bestämmelserna är avsedda att tillämpas första gången vid 1968 års taxering. Reglerna rörande dödsbos behandling i beskattningshänseende föreslås dock gälla fr. o. m. 1969 års taxering.

Inledningsvis diskuteras i propositionen frågan om behovet av och möjligheten att införa allmänna bestämmelser mot skentransaktioner och skatteflyktsåtgärder. Departementschefen delar kommitténs uppfattning att något behov av en författningsmässig reglering mot skentransaktioner inte föreligger med hänsyn till att de rättstillämpande myndigheterna sedan länge ansetts kunna ingripa mot rättshandlingar, som tillkommit för skens skull. Skatteflyktskommittén har inte ansett det möjligt att utforma en allmän skatteflyktsbestämmelse, som samtidigt tillgodoser kraven på rätts-

säkerhet och på effektivitet vid beskattningen. På grund därav anser departementschefen i likhet med flertalet remissinstanser, att skatteflykt i fortsättningen liksom hittills måste motverkas genom lagstiftningsingripanden allt eftersom nya metoder för kringgående av bestämmelserna blir kända.

Enligt utskottets mening är en förutsättning för en likformig och rättvis beskattning, att beskattningsreglerna är så utformade, att de inte ger mindre nogräknade skattskyldiga möjligheter att genom olika transaktioner undgå eller erhålla omotiverad lindring i den av statsmakterna avsedda beskattningen. Det ekonomiska livets skiftande förhållanden och det allt mer utbredda skattetänkandet ställer därför ökade krav på skattelagstiftningens utformning.

Utskottet delar uppfattningen att det för närvarande inte är vare sig lämpligt eller möjligt att i skattelagstiftningen införa en generell bestämmelse mot skentransaktioner och skatteflyktsåtgärder. Genom att man således måste inrikta lagstiftningen på att täppa till befintliga kryphål, kan det knappast undvikas att bestämmelserna blir komplicerade och svårtolkade.

Trots de lagstiftningsingripanden, som tidigare gjorts och de som nu föreslås i propositionen för att hindra kringgående av bestämmelserna, kvarstår fortfarande på grund av brister i lagstiftningen och oenhetlighet i rättstillämpningen vissa möjligheter att genom olika åtgärder helt undgå skatt eller erhålla inte avsedda skatteförmåner för skattskyldiga, som vill och kan begagna sig därav. För närvarande pågår ett betydande reformarbete inom skattelagstiftningen, varvid självfallet sådana problem varom här är fråga kommer att beaktas. Detta förhållande bör emellertid inte utgöra hinder för skyndsamma ingripanden lagstiftningsvägen så snart nya metoder för skatteflykt uppmärksammas eller redan kända metoder börjat praktiseras i ökad omfattning.

Utskottet behandlar här efter förslaget om ändrade regler för beskattningen av utdelning från aktiebolag och ekonomiska föreningar. I praktiken har förekommit att vinstmedel, som uppsamlats företrädesvis i aktiebolag, genom vissa manipulationer, som går under benämningen lundintransaktioner, kunnat skattefritt uttas genom att aktierna i bolaget överlåtits till ett annat bolag, vilket på grund av gällande bestämmelser åtnjutit skattefrihet för utdelningar. Sådana fysiska och juridiska personer, för vilka aktierna eller andelarna utgjort varulagertillgångar, har vidare kunnat neutralisera dubbelbeskattningens verkningar genom att nedskryva aktierna eller andelarna med samma belopp som den uppburna utdelningen.

För att förhindra sådant missbruk föreslås i propositionen att aktiebolag och ekonomiska föreningar inte skall äga rätt till eljest medgiven skattefrihet för utdelning på aktier eller andelar, om det av omständigheterna i samband med förvärvet av aktierna eller andelarna uppenbarligen

framgår, att bolaget eller föreningen genom förvärvet inte erhållit tillgång av verkligt och särskilt värde med hänsyn till företagets rörelse eller kapitalförvaltning. Därjämte föreslås med avseende på de fall, då inköpta aktier eller andelar är att betrakta som varulagertillgångar, begränsning av nedskrivningsrätten under motsvarande förutsättning.

Förslaget till reglering av beskattningen vid s. k. lundintransaktioner avser i första hand att skapa garantier för att principen om dubbelbeskattning av aktiebolagens och de ekonomiska föreningarnas inkomster effektivt upprätthålles och kan därför inte inge betänkligheter från principiell synpunkt. Möjligen kan den invändningen göras, att bestämmelserna är invecklade och ägnade att ytterligare komplicera lagstiftningen på detta område. Härvid bör emellertid beaktas departementschefens uttalande att lagstiftningens effekt främst torde bli av prohibitiv karaktär och att antalet fall, där tillämpningen blir aktuell, kommer att bli ringa. Med det anförda tillstyrker utskottet i princip propositionen i denna del.

De nya bestämmelserna rörande beskattningen av utdelning från aktiebolag och ekonomiska föreningar föreslås i propositionen intagna i 54 § kommunalskattelagen och kommer därigenom endast att gälla vid den kommunala taxeringen. Avsikten har givetvis varit att de nya reglerna även skall äga tillämpning vid den statliga taxeringen. Författningsmässigt synes detta lämpligen böra regleras genom att i 7 § förordningen om statlig inkomstskatt intas en hänvisning till 54 § kommunalskattelagen. Genom en sådan hänvisning blir flera av de bestämmelser, som för närvarande finns intagna i 7 § förordningen om statlig inkomstskatt, överflödiga och kan utgå. Utskottet föreslår en sådan ändring av sistnämnda paragraf. Denna ändring bör lämpligen vidtagas i samband med behandlingen av proposition nr 127, vilken också innehåller förslag till ändring av berörda paragraf.

Enligt nuvarande bestämmelser beskattas dödsbo efter person, som vid sitt frånfälle varit bosatt här i riket, för det beskattningsår, under vilket dödsfallet inträffade, såväl för den avlidnes som för dödsboets inkomster ävensom för dödsboets förmögenhet vid utgången av beskattningsåret. För beskattningsår, som följer efter dödsåret, taxeras sådant dödsbo som svensk juridisk person. Statlig inkomstskatt uttas efter den skatteskala, som gäller för ensamstående skattskyldig, och statlig förmögenhetsskatt utgår efter samma regler som för fysisk person.

För närvarande är det ofta förenat med stora fördelar i beskattningshänseende att bibehålla ett dödsbo oskiftat. Med anledning därav föreslås i propositionen att dödsbo efter person, som vid sitt frånfälle var bosatt här i riket, skall efter viss tid beskattas enligt de för handelsbolag gällande reglerna. Så föreslås ske från och med det taxeringsår, som infaller närmast efter utgången av det fjärde kalenderåret efter det kalenderår, varunder dödsfallet inträffade. Som delägares andel i dödsboet skall anses vad enligt lag och testamente på honom belöper av boets inkomst och förmögen-

het, om inte annat föranleds av arvsavsägelse eller av överenskommelse om sammanlevnad i oskiftat bo. Det sagda gäller endast dödsbon, som har en skattepliktig förmögenhet överstigande 100 000 kr. eller som har högre till statlig inkomstskatt taxerad inkomst än 10 000 kr. Övriga dödsbon skall beskattas enligt nuvarande bestämmelser. Riksskattenämnden skall i särskilda fall kunna medge dispens från de nya bestämmelserna. Dispensrätten är avsedd att tillämpas, när alltför stora svårigheter möter att skifta boet, t. ex. när det på grund av testamentstvist är oklart, vilka personer som är rätta dödsbodelägare.

I motionen I: 747 hemställs att dispens från de nya bestämmelserna även skall kunna medges, då delägarna i dödsboet är efterlevande make och omyndiga barn, vilka driver jordbruk eller rörelse efter avtal om sammanlevnad i oskiftat bo.

Av de undersökningar skatteflyktskommittén gjort framgår, att dödsbon i betydande omfattning bibehållits oskiftade längre tid än som normalt erfordras för dödsboavvecklingen och att reduktionsregeln vid förmögenhetsbeskattningen tillämpats i onormalt stor omfattning på dödsboförmögenheter. Ett sådant resultat av beskattningsreglerna är självfallet inte tillfredsställande vare sig från rättvisesynpunkt eller av praktiska skäl. Med hänsyn till att dödsbo inte är underkastat dubbelbeskattning bör inkomst- och förmögenhetsbeskattningen i princip vara så utformad, att skatten i stort sett utgår med samma belopp, som skulle ha träffat dödsbodelägarna, om dessa direkt beskattats. En sådan effekt uppnås, om på sätt föreslagits i propositionen reglerna för beskattning av handelsbolag blir tillämpliga på dödsbon. Vägande invändningar av principiell natur torde inte kunna riktas mot att de föreslagna reglerna av taxeringstekniska skäl givits begränsad räckvidd. Med det anförda tillstyrker utskottet i princip den föreslagna lagstiftningen.

Vad härefter angår yrkandet i motionen I: 747 vill utskottet erinra om att det redan enligt nuvarande regler i vissa fall kan vara förenat med fördelar i beskattningshänseende att så snart som möjligt skifta sådana dödsbon, som avses i motionen, varefter delägarna gemensamt driver dödsboets tidigare verksamhet. Det bör vidare uppmärksammas att den föreslagna lagstiftningen berör ett relativt begränsat antal dödsbon och att det inte heller efter lagstiftningens genomförande i och för sig föreligger skyldighet att skifta boet. På grund därav och då ett bifall till motionärernas yrkande inte skulle stå i överensstämmelse med syftet med reformen anser utskottet sig inte kunna tillstyrka motionen. Inte heller i övrigt har utskottet något att erinra mot utformningen av de föreslagna dispensbestämmelserna och tillstyrker således propositionen även i denna del.

Enligt gällande rättspraxis jämställs dubbelbeskattade företags utdelning av egendom, som utgör varulagertillgångar eller inventarier, med avyttring av egendomen. Sådan utdelning föranleder därför i princip inkomst-

beskattning hos det utdelande företaget. Däremot uttas ingen inkomstskatt, när ett aktiebolag eller en ekonomisk förening utskiftar egendom till det skattemässiga restvärdet. Trots detta får delägare, som använder de utskiftade varulager- eller inventarietillgångarna i rörelse, enligt nuvarande praxis uppta tillgångarna till saluvärdet. Härigenom blir eventuell dold reserv inte beskattad, och det första ledet i dubbelbeskattningen blir således överhoppat.

Förslaget i propositionen innebär, att utskiftning från aktiebolag eller ekonomiska föreningar på annat sätt än genom fusion likställs med försäljning. Som köpeskilling skall därvid anses tillgångens verkliga värde vid utskiftningen.

Enligt utskottets mening föreligger inte skäl att behandla utdelning och utskiftning olika i beskattningshänseende. Det bör även framhållas att utdelning och utskiftning sedan länge i rättspraxis jämställts med avyttring vid realisationsvinstbeskattningen. Förslaget, som grundar sig på principen om inkomstbeskattningens kontinuitet, föranleder därför ingen erinran från utskottets sida.

Slutligen framlägges i propositionen förslag till ändrade regler rörande beskattningen av patenträtt, goodwill, hyresrätt och liknande rättigheter. Dylika rättigheter föreslås i beskattningshänseende likställda med inventarier. Detta innebär ett ändrat inkomstbegrepp för flertalet patenträtter därigenom, att vad som erhålles vid avyttring av sådan rätt alltid blir att anse som skattepliktig inkomst. Vidare blir reglerna om räkningsplanlig respektive planerlig avskrivning tillämpliga. Därutöver förordas upphävande av bestämmelsen att patent, som upplåtits till annan för begagnande, skall betraktas som varulagertillgång.

Förslaget syftar till att åstadkomma större enhetlighet i beskattningen. Därjämte tillgodoses önskemålen om möjligheter till snabbare avskrivning än för närvarande av dylika rättigheter. Utskottet finner förslagen välbetänkta och har för sin del inte funnit anledning till erinran mot desamma.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen — med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 85 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas och med avslag på motionen I: 747 av herrar Enarsson och Holmberg — måtte antaga följande vid propositionen fogade förslag till

1) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);

2) förordning angående ändrad lydelse av 6 § 3 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt;

3) förordning angående ändrad lydelse av 3 § 1 mom. och 6 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt;

4) förordning om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623); samt

5) förordning om ändrad lydelse av 3 § 3 mom. förordningen den 30 november 1951 (nr 763) angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst;

B) att motionen I:747 av herrar Enarsson och Holmberg måtte, i den mån den icke kan anses besvarad genom vad utskottet ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 15 november 1966

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Wärnberg, Elofsson*, Tage Johansson, Lundström, Enarsson, Paul Jansson, Ottosson, Arne Pettersson och Tistad; samt

från andra kammaren: herrar Brandt, Vigelsbo, Engkvist, Andersson i Essvik, Enskog, Carlsson i Västerås*, Carlstein, Söderström, Öhvald och Börjesson i Falköping.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservation

av herrar *Elofsson, Enarsson, Ottosson, Vigelsbo, Söderström* och *Börjesson* i Falköping, vilka
dels anfört följande.

Enligt vår mening finns bärande motiv för att nuvarande beskattningsregler bör gälla för dödsbo, där delägarna är efterlevande make och ommyndiga barn i förekommande fall jämte myndiga barn.

I många fall fortsätter den avlidnes make och barn att driva den avlidnes jordbruk eller rörelse genom sammanlevnad i oskiftat bo. Syftet med denna förvaltningsform är då i regel att hålla samman hemmet och i möjligaste mån ge barnen samma uppfostran och möjligheter att under likartade förhållanden gå ut i förvärvslivet.

Om boet beskattas enligt reglerna för handelsbolag innebär detta, att avkastningen och förmögenheten uppdelas på delägarna och dessas andel sammanlägges med eventuell annan inkomst och förmögenhet. Förvaltningen i fråga om deklARATIONER, skatter m. m. skall en delägare då i förekommande fall sköta från annan ort. Det föreligger inte längre samma helhetssyn på hemmet som tidigare. Delägaren får betala samma skatt som om han ensam hade inkomst och förmögenhet motsvarande andelens belopp, men i fråga om dispositionsrätten är han bunden av de inskränkningar förvaltningen av omyndig delägars andel i boet alltid måste föra med sig. Beskattningsformen kan medföra, att en sådan delägare tröttnar och boet skiftas eller kanske skingras genom försäljning — åtgärder, som kanske inte alls sammanfaller med den omyndiges intressen och önskemål vid myndighetsåldern.

För det allmänna är denna beskattningsfråga inte av någon stor omfattning och för ifrågavarande fall, nämligen dödsbon med omyndiga delägare, torde nuvarande beskattningsregler inte utgöra något intrång på syftet om en likformig och rättvis beskattning, om man tar i beaktande den inskränkta dispositionsrätten över såväl tillgångar som avkastning vi här förut pekat på.

dels ock under åberopande av innehållet i motionen I: 747 av herrar Enarsson och Holmberg ansett, att utskottet under punkterna A 1 och B bort hemställa,

att riksdagen måtte med bifall till motionen I: 747 av herrar Enarsson och Holmberg antaga det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) med den ändringen, att punkt 4 av anvisningarna till 53 § erhåller följande lydelse.

Anvisningar

till 53 §.

4. Att bestämmelserna — — — (= prop.) — — — av boet.

Förklaring enligt — — — (= prop.) — — — annan anledning. Sådan förklaring må även meddelas när delägarna i dödsboet äro efterlevande make och ett eller flera omyndiga barn, i förekommande fall jämte myndigt barn, vilka driva jordbruk eller rörelse genom sammanlevnad i oskiftat bo.